

Finanssiala ry

VN/16185/2020

Oikeudellinen selvitys yritysvastuulaista

FA tukee EK:n lausuntoa, ja täydentää sitä seuraavilla huomioilla:

Mitkä ovat kannaltanne selvityksen keskeisimmät näkökulmat?

Selvityksessä tuodaan esiin melko hyvin asianmukaisen huolellisuuden nykytila yritysten toiminnassa. Aiheesta on lukuisia kansainvälisiä suosituksia ja normeja, jotka suuntaavat yritysten toimintaa. Toisaalta monissa käsitteissä on tulkinnanvaraa, ja koska toimijoiden ja toimintaympäristöjen välillä on paljon eroja, ei ole mahdollista luoda yhtä yhteistä ohjetta tai velvoitetta, joka sopisi kaikkiin tilanteisiin. Yritysten kannalta on selkeintä, jos valtiot pyrkivät yhtenäistämään vastuullista toimintaa koskevat odotukset ja velvoitteet sen sijaan, että jokainen maa vetää omaa erillistä linjaansa. Mielestämme hallituksen tulisi vaikuttaa EU:n sisällä yritysvastuun edistämiseksi, ja EU:n kautta vaikuttavuus olisi suurinta myös kansainvälisillä foorumeilla.

Oliko jotain, mitä olisitte toivoneet käsiteltäväksi enemmän?

Lukuisat EU:ssa meneillään olevat, yritysten vastuullisuutta edistävät lainsäädäntökehitykset eivät tule selvityksessä tarpeeksi selkeästi esille. Ensinnäkin läpinäkyvyys kestävyiden huomioon ottamisesta yritysten toiminnassa tulee lisääntymään tulevina vuosina voimakkaasti. Finanssialalle kohdistuu raportointivelvoitteita siitä, miten ne huomioivat kestävyysriskit, miten ne ottavat huomioon mahdolliset negatiiviset kestävyysvaikutukset sijoituksissaan, sekä kestäville taloudelliselle toiminnalle rakentuu yhteinen määritelmä. Ensi vuonna käynnistyy laaja muun kuin taloudellisen tiedon raportoinnin uudistus, joka odotettavasti tulee lisäämään ja yhtenäistämään yritysten ESG-raportointia merkittävästi. Emme keksi, mitä lisäarvoa kansallinen sääntely voisi enää tuoda raportointiin tai läpinäkyvyyteen.

Toiseksi komissio selvittää parhaillaan yritysten johdon toimintaa kestävä kehityksen edistämiseksi, sekä sitä olisiko asianmukaisen huolellisuuden EU-sääntelylle tarvetta.

Koska EU-tasolla tapahtuu nopeaa kehitystä, kansallista lainsäädäntöä olisi vaikea sovittaa ns. ”liikkuvaan maaliin”, ja riskinä olisi, että kansallisen lain ja EU-sääntelyn välille muodostuisi ristiriitoja.

Mitkä ovat kannaltanne keskeisimmät näkökulmat, jotka olisi huomioitava jatkovalmistelussa? Kertokaa näkemyksenne alla olevien selvityksen alaotsakkeiden mukaisesti.

Asianmukaisen huolellisuuden prosessi

-

Toiminnan huolellisuuden arviointi

-

Määritelmät

EU määrittelee parhaillaan kestäväää taloudellista toimintaa. Ensimmäiset osat kriteeristöstä tulevat voimaan ensi vuoden alussa, ja valmistelu jatkuu ympäristö- ja sosiaalisen vastuun normiston rakentamisessa. Finanssialan yritykset ovat valmistautuneet suuntaamaan rahoitustaan tämän EU:n normiston mukaisesti, ja olemme vahvasti sitä mieltä, että sen tulisi olla lähtökohta kaikelle EU:n alueella tehtävälle yritys vastuun määrittelylle.

Soveltamisala

-

Valvonta ja sanktiot

Selvityksessä todetaan sivulla 61, että "[s]uuriin yrityksiin kohdistuu jo sidosryhmien suorittamaa valvontaa, jota edellytetään yhä enenevässä määrin myös rahoittajien toimesta ja joka kohdistuu myös yrityksen toiminnan vastuullisuuteen ja kestävytyteen." Korostamme, että rahoittajien riskienhallinnan ja tuoton tavoittelun kannalta on erittäin olennaista selvittää yritysten vastuullisuuteen liittyvät riskit sekä mahdollisuudet. Tällainen markkinoiden harjoittama "valvonta" on yleinen käytäntö.

Selvityksen sivulla 62 mainitaan, että "[v]alvonnan sijaan viranomais(t)en tehtävät voisivat rajoittua yrityksille annettavaan neuvontaan ja ohjeistukseen, joilla pyrittäisiin lisäämään yritysten tietoisuutta yritystoiminnan ihmisoikeuksien ja ympäristöön liittyvistä vaikutuksista sekä edistämään asianmukaisen huolellisuuden toteutumista yrityksissä." Voimme kannattaa tällaista yritysten vastuullisuutta tukevaa roolia suomalaisille viranomaisille.

Sanktioiden osalta toteamme, että jos sellaisia luotaisiin, ne pitäisi rajata viranomaisvalvontaan ja hallinnollisiin seuraamuksiin.

Sääntelytavat

Kuten edellä olemme todenneet, mielestämme EU-tason sääntely on oikea ratkaisu edistää suomalaisten yritysten asianmukaista huolellisuutta.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi